

TERORISM ȘI CRIZA ECONOMICĂ

TERRORISM AND ECONOMIC CRISIS

Lect. univ. Ina Raluca TOMESCU

Universitatea „Constantin Brâncuși” din Târgu-Jiu

Lect. Ina Raluca TOMESCU

„Constantin Brâncuși” University of Târgu-Jiu

Abstract

Bugetele naționale faramitate, pur și simplu, nu mai pot sprijini costul material al războaielor din Afganistan, Irak și Pakistan. Va epuiza războiul economic războiul împotriva terorii? Sau distrugerea unuia va provoca sfârșitul celuilalt? Pentru moment, liderii politici din întreaga lume sunt prea ocupați să se lupte cu efectele crizei financiare globale asupra economiilor interne (și a stabilității lor politice) pentru a mai coordona acțiuni împotriva unei astfel de amenințări difuze. Criza economică globală și amenințarea terorismului s-au combinat pentru a transforma visul indian de pace și prosperitate, după ani de creștere susținută, într-o deziluzie amară.

Abstract

Crumbling national budgets simply cannot support the material cost of wars in Afghanistan, Iraq and effectively, Pakistan, any longer. Will the war on credit outspend the war on terror? Or will one crash bring an end to another? For the moment, political leaders around the world are too busy wrestling with the effects of the global financial crisis on their domestic economies (and their political standing) to coordinate action against such a diffuse threat. The global economic crisis and the threat of terrorism have combined to deliver a rude awakening to India's dream of continued peace and prosperity after successive years of sustained growth.

Cuvinte cheie: buget național, criza economică, terorism, economie internă.

Key words: national budget, economic crisis, terrorism, domestic economy.

Începând cu 11 septembrie 2001, se poate spune că principala problemă a lumii a fost terorismul. Statele și structurile internaționale au luat nenumărate măsuri, dintre cele mai diverse, pentru a lupta împotriva terorismului. Indiferent dacă ne referim la războiul împotriva terorismului, declanșat de Statele Unite, sau la planurile de acțiune sau strategiile elaborate de Uniunea Europeană sau de unele state membre, toate au vizat prevenirea și combaterea fenomenului terorist. Dar, din 2008 lumea s-a schimbat. Principala sa problemă a devenit criza economică, iar unii ar putea zice că terorismul a cam fost uitat. Atenția liderilor și a opiniei publice s-a centrat pe problemele de zi cu zi generate de criza financiară și economică.

Numai că pe 26 noiembrie 2008 India a dat un nou semnal lumii. O suită de atacuri teroriste petrecute la Mumbai au omorât aproape 200 de persoane și au rănit alte 300. Atacatorii au acționat ca la carte. Atacuri scurte la o distanță de câteva minute în diferite locații

Beginning with 11th of September 2001, we can say that the main problem of the world was terrorism. International states and structures have taken numerous measures in order to fight against terrorism. Whether we refer to the war against terrorism, started by the United States or to action plans or strategies drawn-up by the European Union or by some member states, all of them have focused on preventing and fighting against the terrorist phenomenon. But, beginning with 2008, the world has changed. Its main problem has become the economic crisis, and some may say that terrorism has been forgotten. Leaders and public opinion's attention has focused on daily problems generated by financial and economic crisis.

On the 26th of November 2008, India gave a new signal to the world. Several attacks occurred at Mumbai killed over 200 people and injured another 300. Attackers acted by the book. Short attacks from a distance of a

folosite în special de turiști.

În orașul pakistanez Lahore, în data de 31 martie 2009, un grup de bărbați înarmați a atacat un autobuz care transporta membrii echipei de crichet din Sri Lanka, omorând șase polițiști și un șofer și rănind mai mulți sportivi. Datele sugerează un nivel de coordonare similar cu cel utilizat de către militanții pakistanezi anul trecut în Mumbai.

Pe teritoriul Pakistan-ului, atacurile sinucigașe au ucis 2 oameni în 2005, 6 în 2006, 56 în 2007 și 61 în 2008. Atacatorii sinucigași au omorât un număr mai mare de persoane în Pakistan, anul trecut, decât în Irak sau Afganistan. Se observă, astfel, că, dacă în trecut existau destinații preferate ale atacatorilor teroriști, acum, afectați de criza economică, atacă zone mai apropiate (India) sau chiar teritorii considerate ca fiind patria lor (Pakistan).

Terorismul nu a dispărut așadar din cauza crizei economice, se manifestă și rămâne amenințător. Motivul este că terorismul are întotdeauna scopuri și motivații politice și economice, alte motivații fiind doar auxiliare sau de acoperire. Dacă privim fenomenul de pe cealaltă parte a baricadei, adică perspectiva teroristă, vom constata că se invocă aceleași lucruri: eliberarea de teritorii sau persoane, războiul sfânt, libertatea, credința etc. Dincolo de acestea stă dorința de acces la bogățiile subsolului, monopolul politic asupra unor zone turistice sau cu potențial economic ridicat etc. Nu este întâmplător că persoane socotite „la vârf” în organizațiile teroriste sunt extrem de bogate.

Declanșarea crizei economice a avut „darul” de a paraliza temporar și activitățile teroriste, însă organizațiile au grijă să ne amintească prin noi atentate că există. Criza nu poate constitui o frână în calea terorii, ci, mai degrabă o va potența. Majoritatea liderilor teroriști desfășoară și activități economice, o parte a profiturilor devenind finanțare a terorismului; criza financiară nu a făcut decât să slăbească potențialul lor de finanțare. Cu toate acestea, criza economică va crea și mai mari frustrări, atât în rândul liderilor, cât și al populației obișnuite, care nu văd din criză decât

few minutes in different locations used especially by tourists.

In the Pakistanis town Lahore, on 31st of March 2009, a group of armed people attacked a bus carrying cricket members in Sri Lanka, killing six policemen and a driver and injuring several sportsmen. Data suggest a coordination level similar to the ones used by Pakistanis supporters last year in Mumbai.

On the territory of Pakistan, suicidal attacks killed 2 people in 2005, 6 in 2006, 56 in 2007 and 61 in 2008. Suicidal aggressors killed more people in Pakistan, last year, than in Iraq or Afghanistan. We therefore notice that if there were preferred destinations for terrorist aggressors in the past, now, affected by the economic crisis, they attack closer areas (India) or even territories considered to be their home country (Pakistan).

Terrorism has not disappeared due to economic crisis, it develops and is threatening. The reason is that terrorism has always political and economical purposes and motivations, other motivations being just additional or covering. If we look at the phenomenon from the other side of the barricade, that is the terrorist point of view, we shall see that the same things are motivated: freeing territories or people, saint war, freedom, belief etc. Besides these, there is the desire to access underground riches, political monopole on some touristic areas or with high economic potential etc. It is not casual that “top” persons from terrorist organizations are extremely rich.

The occurrence of the economic crisis was meant to temporarily “freeze” terrorist activities, but organizations have been careful to remind us that they exist through various attempts. The crisis cannot stop terror, but rather increase it. Most terrorist leaders develop economic activities, a part of their profits being used to finance terrorism; the financial crisis has only weakened their financing potential. Still, the economic crisis shall create bigger frustrations, both among the leaders and the common population, who see the crisis only as a Western phenomenon

că este un fenomen occidental și care îi afectează puternic și pe ei. În atari condiții, e de așteptat ca viitorul să fie sumbru, criza fiind prilejul ca liderii teroriști să aibă obiective politice și mai ambițioase pentru a fi puși la adăpost de orice eventuală surpriză de acest fel. Criza economică este prilejul prin care terorismul se relansează spre noi obiective politice și economice.

Cu toate acestea, în februarie 2009, noul șef al Agenției Naționale de Informații a SUA declara că „prima amenințare pe termen scurt, care presează SUA, este criza economică mondială, cu implicațiile sale geopolitice”. El prezenta astfel parlamentarilor americani, pentru prima oară în ultimii ani, un alt pericol decât terorismul ca trebuind să se afle în prim-planul atenției SUA drept principală amenințare la adresa securității lor. Totuși, evocând Al-Qaida, directorul NSA a afirmat că rețeaua teroristă este „mai puțin performantă” decât în urmă cu un an și beneficiază de susținere mai redusă în lumea arabă, dar că ea continuă să plănuască atacuri împotriva Europei și a SUA, însă privește Occidentul ca pe „o țintă mai dificilă decât în trecut”.

Cât privește continentul european, părerile sunt împărțite. Astfel, potrivit lui Jonathan Evans, directorul MI 5, acesta declara cu optimism că în Marea Britanie, riscul de atentate s-a diminuat datorită zecilor de arestări efectuate din 2007. Condamnările pentru terorism au „temperat entuziasmul rețelelor” extremiste. Acesta a avertizat însă că liderii Al-Qaida intenționează, în continuare, să comită atentate pe teritoriul Marii Britanii, că aceștia ar avea capacitatea să o facă și că, pe termen lung, criza economică ar putea crea noi pericole. În Marea Britanie există „un număr semnificativ de simpatizanți activi” ai Al-Qaida, care se implică în „strângerea de fonduri, ajutând persoane să se deplaseze în Afganistan, Pakistan sau Somalia”.

Un alt posibil scenariu este susținut de serviciile secrete franceze. Sabotarea nodurilor centrale în infrastructură, răpirea unor personalități și chiar atacuri cu bombe - astfel ar putea să arate Europa în 2009. În plină criză economică, autoritățile din statele europene s-ar putea confrunta nu numai cu un val imens de turbulențe pe plan social, ci chiar cu un pericol

that powerfully affect them as well. In certain conditions, it is expected that future is gloomy, the crisis being an opportunity for terrorist leaders to have more ambitious political tasks to protect themselves from a possible surprise of this type. The economic crisis is an opportunity for terrorism to be launched again towards new political and economical objectives.

Still, in February 2009, USA National Information Agency declared that “the first short-term threat, pressing the USA, is the world economic crisis with its geopolitical implications”. He therefore presented the American parliamentarians, for the first time in the last few years, another danger besides terrorism, as having to be in the attention of USA as the main threat to their safety. Still, when discussing about Al-Qaida, NSA manager said that the terrorist network was “less performant” than a year before and less supported in the Arab world, but that it continued to plan attacks against Europe and USA, and looking at the West as a “more difficult to pass target”.

As far as the European continent is concerned, opinions are divided. Therefore, according to Jonathan Evans, MI 5 manager, optimistically declared that in Great Britain the risk of attempts has decreased due to the tens of arrests made in 2007. Terrorism convictions “decreased extremist networks enthusiasm”. But he warned that Al-Qaida leaders intend to commit attempts in Great Britain, they have the ability to do so and that in long term, the economic crisis may create new dangers. In Great Britain, there is a “significant number of active supporters” of Al-Qaida, involving in “fund raising, helping people to go to Afghanistan, Pakistan or Somalia”.

Another possible scenario is supported by French secrete services. Central nodes sabotage in infrastructure, kidnapping important figures and even bomb attacks – this is how Europe may look in 2009. In full economic crisis, authorities from European states may face not just a huge wave of social

mult mai mare: reorganizarea extremei stângi. Rapoarte secrete ale guvernului francez descriu „un risc crescut” din partea unei „rețele internaționale prezente și la nivel european... mai ales în Franța”, după radicalizarea, în ultimii ani, a unei „noi generații de activiști”. „Violența a crescut în ultimii trei-patru ani și se apropie de terorism” – sunt de părere reprezentanții ai Ministerului francez al Apărării.

În ceea ce privește țara noastră, principalele provocări pe termen scurt sunt subsumate combinației dintre riscurile transfrontaliere – terorism, crimă organizată, proliferare – și creșterea instabilității regionale în spațiul extins al Mării Negre, pe fondul accentuării unor fenomene globale, precum competiția pentru resursele energetice, degradarea mediului, consecințele crizei economice, posibila urgență a unor noi conflicte cu efecte asupra securității europene și naționale.

Ambele scenarii prezentate au dreptatea de partea lor. Marea Britanie, stat insular, se pretează la o izolare mai accentuată de problemele contemporane în cazul existenței unui sistem de apărare eficient. O eventuală performanță în asigurarea securității cetățenilor britanici s-ar datora exclusiv dislocării rețelelor teroriste, nicidecum faptului că atentatorii sinucigași s-ar fi speriat de arestări. Marea Britanie își poate garanta propria siguranță civilă doar prin monitorizarea atentă a circulației de persoane prin porturile și aeroporturile sale, prin monitorizarea legăturilor sale cu restul lumii.

În ce privește Franța, de fapt, restul continentului, în special statele membre ale UE, problemele se pun altfel, iar scenariul francez este plauzibil.

Există două motive importante care conduc la sporirea amenințării reprezentate de terorismului global. Primul este pe termen lung, iar cel de-al doilea este direct legat de criza financiară globală.

În primul rând, raportul publicat în decembrie 2008 de Comisia pentru prevenirea proliferării armelor de distrugere în masă și a terorismului din SUA face aluzie la ambele seturi de probleme. Raportul constată o creștere

turbulences, but a greater danger: reorganization of the left side. Secret reports of the French Government describe “an increased risk” from an “international network present at European level... especially in France”, after the radicalization, in the last few years of a “new generation of activists”. “Violence has increased in the last three-four years and gets closer to terrorism” – think the representatives of the French Ministry of Defense.

As far as our country is concerned, the main short-term challenges depend on the combination between cross-boundary risks – terrorism, organized crime, proliferation - and growth of regional instability in the extended space of the Black Sea, within the background of worsening of some global phenomena, like competition for energetic resources, environment degradation, economic crisis consequences, possible emergence of some conflicts with effects upon European and national safety.

Both scenarios are right. Great Britain, insular state, is highly isolated from contemporary problems in case of an efficient defence system. A possible performance in providing the security of British citizens is exclusively due to the dislocation of terrorist networks and not to the fact that suicidal attackers are afraid of being arrested. Great Britain is able to guarantee its own civil safety only through a careful monitoring of people’s circulation through its harbours and airports, by monitoring its connections with the rest of the world.

As far as France is concerned, actually the rest of the continent, especially EU member states, the problem is different, and the French scenario is plausible.

There are two significant reasons leading to the increase of the threat represented by global terrorism. The first is on a long-term and the second is directly related to the global financial crisis.

First of all, the report published in December 2008 by the Commission for preventing mass destroying weapons

a ofertei de tehnologie și materiale nucleare în întreaga lume și avertizează asupra faptului că "fără o acțiune urgentă și decisivă a comunității internaționale, este mult mai probabil ca o armă de distrugere în masă să fie folosită într-un atac terorist, undeva în în lume, până la sfârșitul anului 2013". Tehnologiile cu potențial distructiv sunt acum mult mai accesibile, decât în orice alt moment al istoriei, pentru grupurile mici și chiar pentru persoane fizice. Aceasta va determina creșterea dramatică în timp a amenințărilor din partea actorilor non-statali. Și nu vorbim doar de materiale nucleare și biologice. Dispozitivele de urmărire GPS sunt de mare ajutor pentru pirații care operează pe țărmurile Somaliei, aceștia aventurându-se mult mai departe de coastă și angajându-se în atacuri din ce în ce mai ambițioase asupra navelor comerciale și particulare.

În al doilea rând, este puțin probabil să vedem "o acțiune urgentă și decisivă a comunității internaționale". Pentru moment, liderii politici din întreaga lume sunt prea ocupați să lupte cu efectele crizei financiare globale asupra economiilor lor interne pentru a coordona o acțiune împotriva unei amenințări atât de difuze.

Există însă un alt motiv pentru care criza financiară sporește riscul de terorism global. Militanții prosperă în statele unde autoritățile nu reușesc să-și îndeplinească deplin prerogativele. Recesiunea globală amenință să creeze mai multe astfel de locuri. Nu contează cât de unită și determinată este o organizație teroristă, ea are nevoie de un mediu propice în care să se dezvolte, adică o locație, care să ofere un flux de fonduri și recruți, și de sprijinul (sau cel puțin acceptarea) din partea populației locale. Un exemplu al succesului contraterorist s-a constatat în provincia irakiană Al Anbar, în ultimii doi ani, ca rezultat direct al creșterii dorinței localnicilor de a ajuta armata irakiană și trupele americane să elimine militanți care operau acolo. În parte, aceasta și pentru faptul că liderii tribali ai zonei au propriile lor stimulente (inclusiv plata în numerar și armament) pentru a coopera cu forțele de ocupație. Dar este, de asemenea, și pentru că militanți străini s-au îndepărtat de

proliferația și terorismul în SUA referă la ambele seturi de probleme. Raportul observă o creștere a ofertei tehnologice și a materialelor nucleare în întreaga lume și avertizează asupra faptului că "fără o acțiune imediată și decisivă a comunității internaționale, este mai probabil ca o armă distructivă să fie folosită într-un atac terorist undeva în lume până la sfârșitul anului 2013". Tehnologiile distructivă sunt acum mult mai accesibile acum, decât în orice alt timp în istorie pentru grupurile mici și pentru persoane fizice. Aceasta va cauza o creștere dramatică în timpul amenințărilor din partea actorilor non-statali. Nu vorbim despre materiale nucleare și biologice. Dispozitivele de urmărire GPS sunt de mare ajutor pentru pirații care operează pe țărmurile Somaliei, aceștia aventurându-se mult mai departe de coastă și angajându-se în atacuri din ce în ce mai ambițioase asupra navelor comerciale și particulare.

Second of all, it is less likely to see "an immediate and decisive action of the international community". For the time being, political leaders in the entire world are too busy fighting the effects of the global financial crisis upon their internal economies to coordinate an action against such a diffuse threat.

There is another reason for which the financial crisis increases the risk of global terrorism. Supporters develop in the states where authorities fail to fully comply with their prerogatives. Global recession threatens to create more and more such places. It does not matter how united and determined a terrorist organization is, it needs an adequate space to develop, meaning a location, that would offer a flow of funds and recruits and the support (or at least acceptance) from local population. An example of success of the fight against terrorism has been seen in Iraq region Al Anbar, for the last few years, as a direct result of inhabitants' desire to help Iraq army and American troupes to chase away supporters operating there. In part, this is due to the fact that tribal leaders in the area have their own stimulants (including cash payment and armament) to cooperate with the

localnici.

De asemenea, amenințări există cu privire la încetinirea progresului pentru o serie de țări în curs de dezvoltare. Cele mai multe state nu furnizează un teren la fel de fertil pentru militantismul (război) ca locuri precum Afganistan, Somalia sau Yemen. Dar, cum tot mai mulți oameni își pierd locurile de muncă, casele și oportunitățile de a prospera - în țările în curs de dezvoltare sau chiar în cadrul comunităților minoritare din interiorul statelor dezvoltate - este mult mai ușor pentru militanții locali să găsească voluntari.

Credem că oprirea fenomenului terorist în această perioadă a crizei economice nu înseamnă sfârșitul său. Europa este puternic traumatizată de fenomenul crizei și a lăsat garda jos în privința securității civile. În același timp, pregătirea și organizarea acțiunilor teroriste de anvergură este mai dificilă din același motiv al lipsei lichidităților și capacității mai reduse de a finanța terorismul.

În orice caz, criza economică a creat și va crea puternice nemulțumiri și frustrări de natură economică ce se vor adăuga motivelor de până acum ale acțiunilor teroriste. Sperăm ca statele membre ale UE să fie bine pregătite pentru viitorul apropiat, când tensiunile sociale se vor menține și activiștii terorii să nu aibă posibilitatea să acționeze nestingherit deoarece autoritățile au toată atenția îndreptată spre problemele crizei economice.

Sperăm să nu spunem vreodată că criza economică s-a terminat cu un mare atentat terorist.

occupation forces. But this is also due to the fact that foreign supporters have gone further from inhabitants.

There are also threats regarding the slowing of progress for certain developing countries. Most states do not provide a field as fertile to militancy (war) like places like Afghanistan, Somalia or Yemen. But, as more and more people are losing their jobs, houses and opportunities to develop - in developing countries or even in minority communities inside developed countries - it is much easier for local supporters to find volunteers.

We think that the pausing of the terrorist phenomenon in this period of the economic crisis does not necessarily mean its end. Europe is powerfully traumatized by the crisis phenomenon and has loosened the measures regarding civil safety. At the same time, big terrorist actions preparation and organization is more difficult from the same reason of money lacking and lower capacity to finance terrorism.

Anyway, the economic crisis has created and will continue to create powerful economical discontents and frustrations that shall add to the other reasons of terrorist actions. We are hoping that EU member states will be prepared for the next future, when social tensions will maintain and terror activists will not be given the possibility to act freely because authorities have their attention focused on the problems of economic crisis.

We hope that we will not ever say that economic crisis has ended with a great terrorist attack.

Bibliografie

Simon Jenkins, *Reality Fires its First Shot in this Mad War*, Times online, octombrie 2008.

Ziarul *Evenimentul zilei*, 13 februarie 2009.

Ziarul *Gardianul*, 8 ianuarie 2009.

www.terrorism.about.com

<http://eurasia.foreignpolicy.com>

Bibliography

Simon Jenkins, *Reality Fires its First Shot in this Mad War*, Times online, October 2008.

Daily Event newspaper, 13th of February 2009.

The Guardian newspaper, 8th of January 2009.

www.terrorism.about.com

<http://eurasia.foreignpolicy.com>